

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 163. Num Hæretici, eorúmque credentes, fautores priventur officiis & beneficiis ecclesiasticis ante Hæresin legitimè obtentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

etiam notorii in ordinibus ante hæresin susceptis ministrare (intellige postquam hæresin ejurarunt, & ab ea absoluti) *C. saluberrimum & C. convenientibus cit. caus. 1. q. 7.* sed non nisi cum dispensatione, ut addit Pirh. *h. t. n. 45.* cum citato à se Sanch. *L. 2. mor. c. 25. n. 3.* Item irregulares & inhabiles ad officia Ecclesiastica & beneficia obtinenda sunt hæretici, saltem notorii, donec ab irregularitate absolvantur. Host. *in sum. h. t. §. quando & qualiter. n. 12.* Gemin. *in C. super eo h. t. Castrop. tr. 4. p. 5. n. 2.* & alii relati à Farin. *de hæresi q. 193. n. 68.* juxta *C. statutum h. t. in 6.* unde collatio beneficii facta hæretico invalida est, perceptique fructus ex eo unâ cum beneficio restituendi ante omnem sententiam. Sanch. *l. c. c. 26. n. 2.* Garc. *de benef. p. 11. c. 10. n. 72.* Farin. *q. 189. n. 72.* Wiest. *h. t. n. 54.* porro perseverare hanc inhabilitatem ejuratâ hæresi, affirmant quidam, negat Castrop. *l. c.* eumque secutus Wiest. *n. 55.* vel potius affirmat, eam non oriri, nisi hæresis sit publica, quod ipsum probabile censeat Castrop. hinc dixi: *hæretici saltem notorii seu manifesti*, nam utrum hæretici occulti contrahant irregularitatem, aut maneat irregulares post ejuratam hæresin, inter Authores valde controversum est, partem negativam, sive non contrahere illos irregularitatem, adeoque multò minus manere irregulares post absolutionem ab hæresi, sectantur Avila *de censuris p. 7. d. 4. du. 2.* Henriq. *L. 14. c. 4. n. 6.* Laym. *L. 1. tr. 5. c. 4. n. 12.* Farin. *l. c. q. 192. n. 79.* Pirh. *h. t. n. 46.* Castrop. *l. c. p. 4. n. 2.* qui postquam dixisset, se, de irregularitate tractaret, asseruisse, etiam hæreticum occultum esse irregularem, quin & *p. 5. n. 2.* ait expressè, censere se, esse probabile, ex hæresi occulta non oriri irregularitatem, seu inhabilitatem aut eam hæresi excludi (intellige per absolutionem) ad beneficia obtinenda; ratio hujus sententiæ est, quòd textus, in quibus fundatur hæc irregularitas, ut *C. nos. 2. q. 7. C. presbyter. de poenitent. dist. 5.* non loquantur, nisi de delicto notorio, & irregularitas non incurratur nisi in casibus in jure expressis, ita Castrop. aliam rationem dant alii, nimirum, quod dicta irregularitas non contrahatur ob hæresin secundum se, sed ob infamiam annexam illi, quæ cessat, seu nulla incurritur, dum hæresis est occulta. E contra partem affirmativam tanquam communiorem & veriore sequuntur Sylv. *v. crimen q. 2. n. 3.* Sanch. *l. c. n. 2.* Azor. *p. 1. L. 8. C. 11. q. 3. & c. 21. q. 8.* quibus inhaeret Reiffenst. *h. t. n. 255.* citans etiam pro ea Farin. quem paulo ante citaverat pro opposita, ratio ferè unica illorum est, quòd jura de hac irregularitate loquantur universaliter, & quòd Clem. VII. det Inquisitoribus facultatem dispensandi in irregularitate ob hæresin occultam, quod signum sufficiens sit, non minus eam contrahi ob hæresin occultam, quàm ob eam contrahatur excommunicatio. De cætero bene hic notat Pirh. cum Sanch. *l. c. n. 12.* sermonem hic esse de hæresi occulta, quæ in actum externum prodit, non tamen est publicè nota seu manifesta; cum certum sit apud omnes, ob hæresin sola mente conceptam & retentam nullam incurri irregularitatem. Item advertendum quòd addit, nimirum consuetudinem, secundum quam in his Provinciis Septentrionalibus Episcopi ex hæresi conversos, & ab ea absolutos ordinare solent, validam & licitam esse, cum hi etiam in foro Civili à publicis officiis & dignitatibus non excludantur, possintque hi Episcopi cum illis dispensare vi privilegii concessi illis dispensandi in omnibus irregularitatibus, præterquam contractis ex homicidio voluntario, bigamia, defectu natalium.

2. Resp. Ad secundum: idem, quod dictum de hæreticis quòd ad incurrendum irregularitatem, dicendum quoque de eorum credentibus, receptoribus, fautoribus, defensoribus, etiam quoad beneficia & officia ab iis obtinenda, ut Authores citati *responso. preced.* loquendumque de eorum credentia, receptione, defensione, fautoria occultis, sicut de hæresi formali occulta Wiest. *h. t. n. 53.* inò de hæreticorum credentium receptorum & c. filiis & nepotibus, saltem post eorum hæresin natis, ut Wiest. *l. c.* juxta *C. statutum. h. t. in 6.* quod idem esse videtur de natis post credentiam, fautoriam, & c.

Quæst. 163. Nam hæretici corumque credentes, fautores priventur officiis & beneficiis Ecclesiasticis ante hæresin legitime obtentis?

Resp. Tam de hæreticis formalibus ipsis, quàm de eorum credentibus, fautoribus & c. affirmativè juxta, *C. ut commissi. h. t. in 6. C. ad abolendam h. t. Barb. ibid. n. 5.* citatis Ricciol. *de person. extra gremium Eccles. L. 5. c. 19. n. 8.* Sanctarel. *de hæresi c. 33. n. 1.* tamen si, credentium, fautorum, & c. mentionem expressam non faciat. An verò ipso jure priventur illis, an non nisi per sententiam, controversum est, posterius docent, Vasq. *1. 2. d. 172. c. 2. n. 11.* Gomer. *reg. de annal. poss. q. 52.* Henriq. *de excomm. L. 13. c. 56. n. 2.* de Castrop. *l. 2. de just. hæret. puni. c. 4.* & alii apud Castrop. qui hanc sententiam probabilem dicit, *tr. 4. d. 4. p. 5. n. 3.* ex ea ratione, quòd *cit. C. ad abolendam.* de hoc dubiè loquatur; indubio autem benignior faciendâ interpretatio Legis, qualis est, infligendam penam privationis per sententiam. Prius, seu hæreticum, quantumcunque occultum, ipso jure privatum esse beneficiis legitime obtentis & possessis, defendunt Paris. *de resig. benef. l. 8. q. 1. n. 31.* Gontz. *ad reg. cancell. 8. gl. 15. n. 6.* Garc. *de benef. p. 11. c. 10. n. 60.* Sanch. *l. 2. mor. c. 26. 31. 6.* Suar. *de fide d. 21. f. 5. n. 17.* Covar. *l. 2. var. c. 8. n. 3.* Farin. *q. 189. a. 69.* Castrop. *l. c. n. 4.* Barb. *de potest. Episc. p. 3. alleg. 57. n. 37. & 38. & in cit. c. ad abolendam n. 6.* citans quam plurimos, unde ait, quòd hæc sententia ita recepta, ut videatur ab omnium sententia dilcedere velle, qui eam impugnare auderet; ratio præcipua hujus sententiæ est praxis & consuetudo, quia teste Farin. Sanch. & c. à die commissæ hæresis reputantur beneficia vacare ita, ut nulli amplius resignare possint in favorem, quia non sunt perfectè sua, sed reservatum Papæ, ut Castrop. *n. 6.* à quovis impetrari possint & alicui conferri, & si sint juris patronatus, ad illa à Patrono præsentari. Lambertin. *de jure pat. p. 1. l. 2. q. 8. a. 9. & 10.* Sanch. *l. c. n. 12.* Farin. *l. c. n. 79.* Gontz. *l. c. n. 148.* Barb. *de potest. Episc. l. c. n. 255.* Garc. *l. c. n. 23.* non tamen ante sententiam declaratoriam hæresis commissæ beneficium dimittere, & fructus perceptos post privationem restituere non tenentur, Sanch. *l. c. n. 7.* Farin. *l. c. n. 80.* Azor. *p. 1. L. 5. c. 8. q. 8.* Covar. *4. decret. p. 2. c. 6. §. 8. n. 8.* Castrop. *l. c. n. 5.* contra Paris. *l. c. n. 81.* Garc. *l. c. n. 18.* Gontz. *l. c. n. 15.* Barb. *l. c. n. 154.* eò quòd quoties privatur quis in penam delicti beneficio ipso jure, requiratur etiam externa executio, adeoque etiam ad inducendam obligationem in conscientia requiritur sententia declaratoria criminis, utpote ante quam non privatur beneficii possessione, nec etiam perfectè titulo illius, sed sub conditione, si sententia sequatur Castrop. *l. c. n. 6.* unde etiam infert

infert contra AA. paulò supra citatos, præsentationem & electionem ad tale beneficium, si electivum est, fieri non posse hæretico possessore illius non citato, uti id fieri posset titulo & possessione perfectè amissis. Si verò de facto Hæreticus resignationem vel permutationem beneficii fecisset, citra sententiam declaratoriam eam tenere, quousque dicta sententia sequatur, asserunt Sanch. n. 9. Azor. p. 1. L. 8. c. 13. q. 8. Castrop. l. c. quod nullatenus sustineri posset, si Hæreticus resignans vel permittens etiam possessionem & retentionem fructuum peratiner perceptionem & retentionem fructuum perceptorum ex beneficio usque ad sententiam declaratoriam Hæresis, docentes id ipsum, fundant se in eo, quòd ad hoc sufficit titulus possessionis & legitimæ administrationis, etsi titulus & proprietas beneficii amissa, in quo maxima differentia ab habente scienter, & ab initio titulum nullum, quia is non habet, in quo fundat possessionem & administrationem legitimam beneficii, quæ tamen ratio, etsi eandem sententiam sectetur, non placet Castrop. ex eo capite, quòd censetur, privationem beneficii factam Hæretico ante sententiam declaratoriam criminis non esse tam absolutam & perfectam, ut titulum & dominium beneficii, aliatumque rerum penitus adimar, cum videatur ei impertectibile, qualiter sciens se carere omni modo titulo, eo uti possit, & validè in alium transferre, non translato titulo, quare existimat, dictam privationem esse quodammodo impertectam, & conditionatam, ut adveniente sententiæ declaratoriæ censetur à die commissi criminis privatus beneficio, & in hoc fundat suam rationem.

Quæst. 164. An igitur etiam Clericus lapsus in Hæresin, & mox sincerè conversus sit privandus officiis & beneficiis.

Resp. In hoc non convenire AA. negativam tenent Rebuff. Pract. benef. n. 1. Eymer. in director. p. 3. q. 113. vers. considerandum. Decian. tr. crim. L. 5. c. 54. num. 8. Archid. Gemin. Franc. aliique apud Farin. l. c. q. 189. n. 82. & in fragment. v. Clericus, num. 362. fundant se hi AA. in textu C. ad abolendam. h. t. ubi: Si Clericus est totius ecclesiastici ordinis prærogativa, & sic omni officio spoliatus ecclesiastico, si secularis, relinquatur arbitrio potestatis, animadversione debita puniendus, nisi continuò post deprehensionem erroris ad fides Catholicæ unitatem sponte recurrere, & errorem suum ad arbitrium Episcopi publicè consenserint abjurare, Sponte autem ad fidem reverti dicitur, quando intra tempus gratiæ venit non monitus, re integra, & ante receptas contra eum probationes, ut Archid. in C. ut commissi. h. t. in 6. col. 2. ad medium. vel ut alii apud Castrop. l. c. n. 7. ante sententiam definitivam, affirmativam, seu talem omnino privandum, & solùm ex dispensatione Pontificis, (quam dispensationem convenientissimam esse, eò, quòd hæc gratia aliorum conversiones maturet, ait Castrop.) ea retinere posse, tradunt Simancaf. de Cathol. Instit. c. 47. n. 76. Zechus in sum. p. 1. tit. de fide. c. 11. num. 16. in 2. Pegna, aliique apud Farin. l. c. qui idem tenet de Hæretico redeunte ad fidem, non sponte, sed testibus convicto, aut post sententiam. Item Castrop. n. 8. cum Sanch. L. 2. in decalog. c. 25. num. 15. de Hæretico jam declarato, ut tali, quantumcùnque is ante declarationem penituerit, cum hac declaratione posita, contrahantur omnes pœnæ à jure statutæ, inter quas est privatio ipso facto beneficiorum.

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

Quæst. 165. Quid sentiendum de filiis & nepotibus Hæreticorum, coniunque credentium, receptatorum, fautorum &c. quòd ad irregularitatem ad ordines, tam ad obtinenda, quam retinenda beneficia & officia ecclesiastica.

Resp. Primò: Filii Hæreticorum, & nepotes descendentes ex patre Hæretico, seu per lineam paternam, per lineam verò maternam non nisi filii, etiam Catholici, sunt irregulares, & inhabiles ipso jure ad officia & beneficia ecclesiastica publica, ad eoque & Ordines sacros, utpote quorum officia comprehenduntur inter officia publica ecclesiastica, ut Nav. in man. c. 27. n. 205. Avila de censur. p. 7. d. 4. du. 3. Sanch. L. 2. mor. c. 28. n. 7. Pirh. h. t. n. 101. obtinenda. AA. iidem, Castrop. tr. 4. d. 7. p. 2. n. 6. Reiffenst. n. 26. juxta C. 2. §. Hæretic. in 6. C. 15. eod. in 6. atque ita filius matris Hæreticæ erit inhabilis ad beneficia & Ordines, etsi pater illius Catholicus, & filius & nepos patris Hæretici erunt inhabiles, etsi mater Catholica, Gl. in cit. C. statum. h. t. in 6. v. inane. Farin. de Hæresi. q. 191. n. 63. Pirh. h. t. n. 104.

2. Extendantur hæc ipsa ad filios & nepotes credentium, receptatorum, fautorum &c. Hæreticorum, Pirh. n. 101. Castrop. l. c. §. n. 7. juxta cit. textus. & communem, nullo facto discrimine inter filios illorum legitimos, & illegitimos, etiam incestuosos, ut Sanch. hoc tamen observato discrimine cum Sanch. l. c. n. 6. inter parentes Hæreticos, credentes, & eorum descendentes, quòd ad hanc inhabilitatem, ut parentes maneat irregulares, etsi conversi, nisi cum illis dispensetur; filii autem illorum per conversionem parentum liberentur ab irregularitate, ita, ut absque ulla dispensatione beneficium & Ordines suscipere valeant, & obtenta retinere, ut constat ex c. statum §. hoc sanè. h. t. in 6. Gloss. fin. ibid. Molin. de 7. tr. 2. 658. n. 19. Azor. p. 1. L. 8. c. 13. q. 8. Farin. q. 191. n. 64. Sanch. L. 2. c. 27. n. 26. Pirh. h. t. n. 105. Reiffenst. n. 271. Secus tamen etiam est, & non liberantur filii ab illa inhabilitate, etsi traditi brachio sæculari ad comburendum, (ut sunt relapsi, negativi, hæresiarchæ) etsi signa pœnitentiæ ediderint; quia impœnitentes à jure reputantur; ita cum Suar. de fide. d. 23. s. 3. n. 3. Castrop. l. c. Pirh. n. 105. De cætero, ut filii incurrant dictam irregularitatem, debet parens probari, esse Hæreticus vel fautor &c. vel decessisse in Hæresi, vel fautori per sententiam, vel evidentiam facti, etiam non securà sententiâ, Sanch. l. c. num. 28. Azor. p. 1. L. 13. C. 13. q. 8. Castrop. l. c. Item debet parens certò esse parens, ut ex delicto illius pœnæ in filios descendant, aliàs in dubio excusabuntur, ut Covar. 2. var. C. 8. n. 3. qualis in hoc casu probatur filiatio per nominationem & reputationem ortam ex tractatu, Farin. l. c. num. 10.

3. Et hæc quidem de irregularitate & inhabilitate filiorum & nepotum ad dignitates, beneficia & officia ecclesiastica obtinenda, de jure communi, etiam in Germania & Romano Imperio esse certam, & communissimam DD. etiam Germanorum, ait Reiffenst. & ipse Germanus h. t. n. 274. eò, quòd jus universaliter & indistinctè omnes Hæreticorum filios ac nepotes dictæ irregularitati & inhabilitati subjiciat; mirum proinde, Wieselner. h. t. num. 60. scribere, oppositam sententiam esse plerorumque Germaniæ nostræ AA. dum inter omnes, quos plu-